

Forretningens medarbeidere.

Gjennom det forholdsvis lange tidsrom av femti år har Stamnes hatt en rekke dyktige og strevsomme medarbeidere, såvel innenfor administrasjonen som blant trykkeriets arbeidere, og disses medvirken har nok hatt sin betydning for firmaets gode og sikre fremgang gjennom de 50 år forretningen har bestått.

Firmaets først ansatte faktor, *Karl Gustav Wiger*, må nevnes ikke alene for den lange arbeidstid i trykkeriets tjeneste, men like meget for den uoppslitelige energi og arbeidskraft, han la for dagen i sin betrodde post. Så meget mer rosverdig er dette, når man tar i betraktning at kravene til en faktor er store og mangeartede og at en sånn stilling som sjefens stedfortreder og som formidler mellom denne og personalet stiller store fordringer til innehaverens personlighet. Wiger kunne til sine tider virke noe hård og anmassende i sin omgang med personalet, men på den annen side la han for dagen en smittende arbeidsglede, hva enten det gjaldt bedriften, sin stand eller faget i det hele og virket der-ved ansporende på mange.

Faktor K. G. WIGER
Trykkeriets første faktor.

Wiger var født 11. august 1872 i Oslo og ble utlært som typograf hos boktrykker J. Chr. Abelsted 30. august 1893. Samme dag fikk han plass som faktor i Adolf Beckmanns nyopprettede trykkeri. Da Stamnes 1. januar 1896 overtok dette, fulgte Wiger med og fortsatte som faktor her.

Han var en meget interessert fagmann og kjent for sin dyktighet og innsikt både i teknisk og organisatorisk henseende. Han var med på å stifte Oslo Faktorforening, i hvis første styre han satt, og han ble senere valgt til foreningens formann. I yngre år var han meget sanginteressert og medlem av Håndverkersangforeningen.

Ved årsskiftet 1931 trådte Wiger tilbake fra sin stilling etter 35 års uavbrutt virksomhet i firmaet. Han var da 58 år gammel. Det var benene som sviktet og tvang ham til ro. Ved anledningen ble han tildelt Kongens fortjenstmedalje i sølv, samtidig som han

mottok Selskapet for Norges Vels medalje. Disse hederstegn ble overrakt ham ved en festlig tilstelling av sjefen, Marius Stamnes, som samtidig takket ham for hva han hadde ytet i bedriften og fagets tjeneste.

Wiger levet senere tilbaketrukket i sitt hjem på Grefsen, hvor han ofret seg for sine private interesser bl. a. sin store prektige have. Den 30. mars 1942 døde han etter et kort sykeleie, henved 70 år gammel. Bisettelsen fant sted 7. april i Det nye krematorium og under stor deltagelse. Fra Oslo Faktorforening la formannen, Arnold Andersen, en krans på kisten med en takk til avdøde for hans oppofrelse og interesse for foreningen.

*

Faktorstillingen etter Karl Gustav Wiger ble så overtatt av *Gustav A. Norman* fra 1. januar 1931. Han innehadde den til 31. desember samme år.

*

1. januar 1932 ble *Johan M. Hoem* ansatt som trykkeriets faktor og han innehadde stillingen til 28. februar 1938.

Karl Bjørn, trykkeriets nåværende faktor, er født i Oslo 30. juni 1910. Han begynte sin lære i trykkeriet 15. august 1927 og ble utlært 20. september 1932. Som faktor ble han ansatt 1. mars 1938. Han har altså ved jubileet vært ansatt i forretningen i ca. 18 år.

Faktor Bjørn har gjennomgått alle grader i trykkeriet — læregutt, svenn, faktor — likesom han en tid var arbeidernes betrodde mann. For sin utdannelses skyld deltok han i Nordisk boktrykkerråds kurs i Stockholm sommeren 1939. Han tok svenneprøven i 1933, gikk Treiders Handelsskole 1939 og løste håndverksbrev i 1940.

Ved sin helt igjennom rettlinjede karakter og sin korrekte fremtreden har faktor Bjørn ervervet seg trykkeriets mange kunder og forretningsforbindelser, såvel som sin sjefs og underordnedes fulle aktelse og tillit.

Leif Marius Stamnes er født 20. januar 1905. Etter å ha tatt middelskoleeksamen i 1921 kom han 12. september samme år i lære i sin fars boktrykkeri og ble utlært 14. mai 1925.

Høsten 1925 reiste han til Hamburg, hvor han arbeidet i det bekjente skriftstøperfirma Genzsch & Heyses hustrykkeri i ca. 6 måneder og fikk anledning til å sette seg inn såvel i det faglige arbeid som firmaets arbeidsmetoder.

Da Stamnes vendte tilbake til Oslo fra sin Tysklandsreise, ble oppholdet hjemme ikke av noen lang varighet, ti allerede sommeren 1926 dro han ut igjen, denne gang til Canada.

Der over ble livet noe annet og vidt forskjellig fra det vante hjemme. En plass som typograf var ikke å oppdrive med en gang, hvorfor han måtte ta den beskjeftigelse som bød seg. Men Stamnes var ung og freidig og var ikke så nøye med hva slags arbeid han ble satt til. Så hendte det at han opplevet både trampe-

livet og farmerarbeidet der ute på de endeløse sletter, som tusener av unge norske gutter tidligere har forsøkt. Livet blant farmerne ble dog i lengden noe ensformig for bygutten og en vakker dag sa han farmen farvel og dro videre på lykke og fromme.

På sin vandring kom han til Winnipeg, hovedstaden i provinsen Manitoba. Her lykkes det ham å få plass som maskinsetter i bladet «Norrøna». Men jobben var ikke av lang varighet, og så vandret han ut på prerien igjen og deltok i korninnhøstningen.

En del farmere var interessert i et treskeverk og med det dro man fra farm til farm over milelange strekninger. Deltagerne bodde i vognhus som ble fraktet med fra sted til sted. Det ble strabasiøse dager i sol og vind, men det gikk det også og han opplevet meget blant farmerne og har mange interessante trekk og hendelser å fortelle fra prerien og dette spennende nomadeliv.

Da innhøstningstiden var forbi og dermed arbeidet, tok Stamnes over til Stillehavskysten. I Vancouver fikk han plass som maskinsetter i det norsk-svenske blad Canada-Skandinaven. Utgiveren var såvel redaktør som forretningsfører og dertil maskinsetter. Stamnes arbeidet her et halvt års tid. Oppholdet her var meget behagelig og han likte seg godt i den vakre by.

Han kom til prerien for en kortere tid, hvorpå reisen atter gikk til Vancouver, hvor han forhyrte seg med en svensk lastebåt. Med denne var han en tur i Japan og Sibirien. Så gikk turen gjennom Panamakanalen tilbake til Europa. Ved ankomsten til Kjøbenhavn ble Stamnes avmønstret, etter ca. 4 måneders sjømannsskap. Fra Kjøbenhavn reiste han hjem til Oslo.

Den tid av bort imot 2 år som Stamnes tilbrakte «over there» ble sikkert av stor betydning for hans videre utvikling, og det er tider som han alltid vil minnes. Om hans «vandreår» fortonet seg litt annerledes enn farens, var det nok med Stamnes

seniors vilje og etter hans beste overbevisning at sønnen fikk en tur ut i verden og lære den ting å ta seg frem ved egen hjelp.

Etter hjemkomsten fortsatte Stamnes arbeidet i sin fars trykkeri. I løpet av 1928 uttjente han sin verneplikt ved Garden og frekventerte derpå Treiders handelsskole vinteren 1929—30. Svenneprøven tok han i 1931 og han løste håndverksbrev i 1941. Han ble medlem av Oslo Boktrykkerforening i 1935.

Stamnes jr. kan samme år som boktrykkeriet feirer sitt 50-års jubileum se tilbake på 25 års arbeid i forretningens tjeneste. Han har mottatt en grundig og allsidig utdannelse under sin fars tilsyn, som gjør ham vel skikket til en gang å overta ledelsen i den velrenommerte boktrykkeribedrift.

*

Frøken *Elisabeth Løhren* (søster av fru Stamnes) ble forretningens første bokholder og kasserer fra 1897—1917. I alle disse år var frøken Løhren ivrig og interessert i forretningens virke.

Frk. ELISABETH LØHREN
Trykkeriets første bokholderske.

Frk. EDITH JOHANSEN

Forretningens nåværende bokholder og kasserer, frøken *Edith Johansen*, har sin ansettelsestid fra 18. juni 1928. Hun kan ved firmaets 50-års jubileum derfor se tilbake på ca. 17 års uavbrutt tjeneste til forretningens beste.

Frk. Johansen har ved sin dyktighet, sitt elskverdige vesen og sin store interesse for forretningen gjennom alle år, oppnådd sin sjefs så vel som det øvrige personales store aktelse.

